

Jernbanen

April

2/2025

Dansk Jernbane-Klub

Jernbanen

Udgivet af Dansk Jernbane-Klub

ISSN 0107-3702

Jernbanen er medlemsblad for Dansk Jernbane-Klub. Bladet dækker aktuelle og historiske jernbaneforhold. *Jernbanen* forventes udsendt i slutningen af månederne februar, april, juni, august, oktober og december. Til foreningens medlemmer udsendes desuden bladet *Jernbanen M*.

Skrivning og redigering af *Jernbanen* sker – som alt andet arbejde i DJK – udelukkende på frivillig og ulønnet basis, hvorfor vi håber på forståelse ved eventuelle forsinkelser.

Adresseændringer og reklamationer

DJK Sekretariatet
Marielundvej 35
2730 Herlev
Tlf. 33 33 86 97 – mandag aften
djk@jernbaneklub.dk

Redaktion, scanning og opsætning

Ansvarshavende redaktør: Tommy O. Jensen, tlf. 61 24 33 99
Niklas Havresøe, Finn Madsen, Jonas Stibro
jernbanen@jernbaneklub.dk

Redigering af Ajour varetages af:

Myndigheder og DSB: Tommy O. Jensen, ajour@jernbaneklub.dk
Andre operatører: Kasper Pedersen, gods@jernbaneklub.dk
Lokalbaner: Ole-Chr. Munk Plum, privatbaner@jernbaneklub.dk
Bybaner: Steffen Nørgaard, bybaner@jernbaneklub.dk
Veterantog: Finn Madsen, veterantog@jernbaneklub.dk
Sverige og Baneerhverv: Jan Lundstrøm, skaane@jernbaneklub.dk
Norge: Christian Bruun, norge@jernbaneklub.dk
Nordtyskland: Ole Jensen, slesvig-holsten@jernbaneklub.dk

Indsendelse af indlæg og fotos

Tilsendelse eller overdragelse af materiale til *Jernbanen* er ensbetydende med, at indsenderen giver samtykke til, at det uden vederlag kan bruges og bearbejdes efter redaktionens vurdering. Redaktionen er ikke ansvarlig for uopfordret indsendt materiale.

Manuskripter til artikler, læserbreve og andet kan efter aftale sendes på en USB-nøgle, med E-mail, via Dropbox eller Wetransfer. Manuskript eller datamedie kan ikke påregnes returneret. Illustrationer returneres kun, når indsenderen anmoder herom med ordet „RETUR“ og tydelig adresse på bagsiden af hvert fotografi. Ellers indgår billederne i foreningens jernbanehistoriske arkiv. Digitale billeder skal minimum være 2200 pixels bredde, for at have en egnet størrelse til tryk. Farvebehandling bør undgås.

Indlæg, der ikke er signeret af et eller flere bestyrelsesmedlemmer, tegner ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Gengivelse

Eftertryk eller kopiering er ikke tilladt uden tilladelse fra redaktionen i hvert enkelt tilfælde. Citering af artikler er tilladt med tydelig kildeangivelse!

Deadline for nyheder og billeder til ajour

Den 10. i alle ulige måneder.

Dette nummer

Redaktionen af dette nummer er afsluttet den 27. april 2025.
Tryk: Dystan & Rosenberg ApS – Oplag: 3.100 stk.

Forsiden

Så kom de to første af Midtjyske Jernbaners Mireo Plus B fra Siemens Mobility. Den 26. marts startede batteritogs-eventyret for alvor med testkørsel, da MJ 563 001 blev sluppet løs på en tur fra Lemvig til Vemb, hvor toget ses ved Amstrup. Foto: Simon Mosbjerg Mørch.

Lederen

Ved et formandsskifte

Efter generalforsamlingen den 6. april har flere spurgt, hvorfor Dansk Jernbane-Klub har sat sig for at skifte formand netop nu, hvor flytning af arkivet og hovedforeningen i Herlev er i fuld gang til den nye adresse i Brøndbyvester. Er der problemer i bestyrelsen eller er det et udslag af dårlig timing?

Heldigvis er det ikke tilfældet, for i det seneste år har hovedbestyrelsen dels diskuteret de fremtidige projekter i DJK og dels efterkommet Henrik Bang Jensens ønske om at træde tilbage som formand, efter 13 år ved roret. Heldigvis gik kabalen op, idet Tommy O. Jensen valgte at tage stafetten, mens Henrik forbliver som medlemsvalgt medlem af hovedbestyrelsen.

Formandsskiftet ændrer imidlertid ikke på det fokus, hovedbestyrelsen har sat, nemlig at udvikle og forny DJK i en retning, så foreningen vil være levedygtig på lang sigt og give gode fysiske rammer for at udvikle de mange aktiviteter, der kendetegner foreningen, der nu har rundet de 65 år.

Gennem de senere år har det heldigvis været både praktisk og økonomisk muligt at enten købe, bygge eller renovere bygninger, hvilket har sikret mere stabile rammer om arbejdet. Flere baner ejer i dag stationsbygninger, som har høj kultur- og jernbanehistorisk værdi, hjulpet godt på vej af fondsmidler til renovering og udvikling. Stationerne i Bandholm og Handest er gode eksempler på dette.

Når det gælder foreningens rammer for arkiv, bog- og bladredaktion, sekretariat og medlemsaktiviteter som f.eks. billedfremvisning, bibliotek og rammer for forskning i jernbanehistorien, står vi ikke nær så godt. Risikoen for at blive sagt op, ligger også altid og lurer, og kan dukke op når dette er mindst belejligt. Det så vi sidste år, hvor vi blev opsagt fra kælderen i Glostrup, fordi ejendommen var solgt til nedrivning. Samme situation var vi i for over ti år siden, hvor det gamle domicil „Vogn-Ex“ på Kalvebod Brygge måtte fraflyttes, da der skulle bygges hotel og indkøbscenter i stedet. Fælles for disse flytninger er, at de koster rigtig mange penge og kræver mange kræfter, som går fra vores arbejde med registrering, formidling m.m.

Havde vi „bare“ været herre i eget hus, så kunne mange af de byrder, det har medført, været omsat til aktiviteter og projekter i stedet. Derfor står det også højt på ønskesedlen, at vi på sigt selv kommer til at eje lokaler til arkiv, møder, bogsalg og øvrige klubaktiviteter. Naturligvis følger der nogle omkostninger med dette, men hvis vi kan skabe de økonomiske rammer om køb af ejendom, vil det give meget mere ro om arbejdet i klubben. Det vil også kunne hjælpe medlemmer og eksterne med information om jernbanen i historisk og nutidigt perspektiv.

For at få mulighed for at bygge eller købe lokaler kræves økonomiske midler. Vi får generelt flotte donationer fra jer medlemmer. Det kan dels være arv, dels donationer til konkrete projekter. Dette er vi meget taknemmelige for, og det gør en stor forskel. Det mærker vi især nu, hvor vi står midt i en omfattende flytning.

Men penge gør det ikke alene. DJK's hovedbestyrelse vil fremover arbejde på flere konkrete udviklingsplaner og projekter, som kan støttes. En sådan støtte kan – udover den vi modtager fra medlemmerne – også komme fra fonde, men også ved, at vi får skabt lidt bedre råderum i driftsøkonomien, så penge kan lægges til side, for at have startkapital til et byggeprojekt eller udbetaling til et ejendoms køb.

Derfor styrker vi vores fokus på prioritering og finansieringsmuligheder til alt det, vi gerne vil i DJK. Vi håber på sigt at få skabt endnu bedre og mere stabile rammer med et egentlig medlemshus.

Henrik Bang Jensen og Tommy O. Jensen

Indhold

Christian Bruun

46

På side 46 tager vi en tur til Georgien. En meget stor del af jernbanegodset i Georgien går via en af de store sortehavshavne. Her rangerer TEM2U 301 fra Georgian Locomotive Company (Bygget i Brjansk i Sovjetunionen i 1989 til Elektrownia Dolna Odra i Polen) med silovogne læsset med korn på havnen i Batumi. Foto den 11. juli 2024.

4 Ajour

32 En lørdag eftermiddag i Glamsbjerg

37 Kryolitminen i Ivittuut

42 De første batteritog til Midtjyske Jernbaner

44 Der blev „sparket dæk“ på de nye tog

46 Georgiens Jernbaner

56 Ajour

Tommy O. Jensen

44

Den 21. februar blev Danmarks første batteridrevne togsæt fra Siemens præsenteret for offentligheden på Midtjyske Jernbanes værksted i Lemvig. Her kunne de mange fremmødte også se nærmere på et af Lemvigbanens efterhånden legendariske Y-tog, som snart går på pension.